

LJUBO STIPIŠIĆ DELMATA

OVISNICI O
OČAJANJU

OVISNICI O
OČAJANJU
LJUBO STIPIŠIĆ DELMATA

ZVONIMIR
Solin, d.o.o.

knjiga

LVII.

Glavni i odgovorni urednik:
Špiro Žižić

Korektori:
Mirjam Vukšić
Mladen Vukšić

Naslovnica:
Ljubo Stipišić Delmata

Kompjuterska priprema:
Cica Dežulović

Tisak:
Dalmacija papir, Split

ISBN 953-6333-40-6

LJUBO
STIPIŠIĆ
DELMATA

OVISNICI O OČAJANJU

Solin, 2005.

PROSLOV

Dr. Ivan Grubišić

OVISNICI O OČAJANJU
Sumnje i slutnje
Misli prethodnice

Stvaralački opus Ljube Stipišića Delmate, je veoma bogat, opsežan, raznovrstan. Njegova poezija je, kao i njegova osoba, na poseban način jedinstvena, neponovljiva, izrazito slojevita, bremenita poput života.

Nakon Kušaonice smisla 1992., Petokrižja 1997. i Knjiga uzroka-knjiga posljedica 1998. u rukama mi je nova provokativno naslovljena zbirka: OVISNICI O OČAJANJU. U mirniju luku, uvalu, Delmata nije uplovio, premda i njemu godine ne miruju, ne stoje. Nastavljen život, jednom probuđen do neslućenih i »opasnih« visina, vrcu pitanjima o smislu biti. Pitanja se samo umnažaju, naviru, a odgovori tek naslućuju. Slutnje i kad se pojave ubrzo nestaju jer misao zarobljena sama sobom, izlaska ne nalazi, osim novog izazova za stanje očaja i očajanja.

Ova, kao i prethodne zbirke Delmatinih propitivanja, pokazuju Stipišića kao protagonistu grča i krika neprospavanih noći i dana kada i budan sanja. Reflektorom silnica podsvijesti pretražuje, mozga, i pronalazi puno toga skritoga u prostranstvima svjesnosti. Još više, isplivava na površinu, sva sili-na nesvjesnoga, tražeći osmišljanje nespoznatog a krvavo stvarnog. Kako živjeti u takvom okruženju koje je metastaziralo svu nutrinu, i srce i dušu, um i ratio, osim u očajanju, uvjeren je pjesnik. Čak mu i nokat na malom prstu na nozi drhti silinom unutrašnjih tonova nemira.

Stipišić osobno proživljava tu dramu na granici apsurdna i tragedije, jer mu jedna misao, jedno pitanje povlači bezbroj iskričavih novih pitanja, a učinak je samo hvatanje za novo »ništa« nad provalijom gdje konačnog stava da se provalija prevlada naprosto nema.

Premda je mišljenje Eden za sve ostalo čovjkovo duhovno bogatstvo, čini mi se da je potreban spasonosni korak iz mišljenja u stav povjerenja prema Jedinom i Onom koji Jest Ljubav. Jer, dok smo u raskoraku iskoraka nema, dok se korak za prihvaćenost sebe i drugoga kakvi jesmo ne učini. Sustvarati svijet nam je zadano, ali stvarati neki novi svijet, nije nam dano.

Mijenjati ga još manje! Visimo nad velikom provalijom koja je život. Jedina šansa da se ne strovalimo jest prekinuti tanku nit naše sigurnosti, našeg mišljenja, za koju se grčevito držimo, i povjerovati, ne znati, da ćemo izbjeći provaliju. To je za mnoge apsurd! Ja vjerujem quia absurdum est, netko je davno prije nas ustvrdio.

Pokušao sam izbrojiti riječ očaj i očajno na ovim stranicama i prestrašio sam se množine tih pojmova kao otvorenih rana, posutih solju propitivanja, što ih čini još težima, pa ni očaj nije tako očajan koliko je Delmata uporan u svom sizifovskom zavjetu podsvjesnog nagnuća da u tu kozmičku animu unese neki smisleni red. Ne ide, pa ne ide!

Ovisnike o narkoticima susrećemo na svakom koraku, to su somatsko-psihički bolesnici. Delmata nije taj i takav ovisnik. On svjedoči o dubljoj »rani« - o ovisnosti o očajanju jer esencija egzistencije Bitka i bića izmiče ozbiljnijim pitanjima o smislu. Živimo fenomen očitog nezadovoljstva životom, pijemo vodu iz vrčeva isušenih, sanjamo zdence, a pustinje se šire, pa nam jedino ostaje očajanje. Spasonosno je što postoje »sedativi« sredstva za smirenje i spavanje, jer, biti probuđen kao Delmata a ne imati njegovu auru miline da se i to živi, kraj bi bio civilizacije.

Družiti se s nekim sputnicima, kao što je Ljubo Stipišić, Delmata, poseban je kjairos. Družiti se s ovisnikom o očajanju, živim Sizifom, našega vremena, Delmatom, pokora je koju sam prihvatio je Ljubo je u traženju prema drugima zadovoljan s »mrvicom sa stola«, a sebe daje i više od onoga što Jest i što posjeduje, posvema. Povlašten sam da među prvim pročitam što je Stipišić proživljavao u, doslovno rečeno, »znoju i krvi« krvavom znoju svoje i ljudske muke u Maslinskom vrtu iskušenja, pijući Čašu, Stvoriteljeve ljubavi, a ne zvršivši na križu ubrzo, što je povlastica Sina Prvorodenca, nego u znoju traganja, zaborava i nemogućnosti, da razriješi zgužvanost dara života, doživi više od dva puta po trideset ljeta, u kušaonici smisla.

Zbirka je strukturirana u biblijskom broju 7 kao broju određene punine. Knjiga je u svakoj misli posebna, na svakoj stranici posvema izrečena. Ipak, spomenimo te dionice iste simfonije života koje izazivaju znatiželju.

- 1) U grijehu ponijeta iz Vrtu,
- 2) Ovisnici o očajanju,
- 3) Učitelji hodanja u snu,
- 4) Preodgajivači Istina,
- 5) Sveti kaos duhovnosti,
- 6) Obljetničari neizlaska i
- 7) Posredstvo Osobe Treće

Da bi svoje dojmove čitajući ove Confesiones potkrijepio, navest ću neke Ljubine misaone staze i prečace. Tako:

»Kako steći znanje o razlozima

izvanjskih utjecaja na ovaj gorući grm

nutarnje patnje

kako postati povremen u sebi povrh povreda

je li stjecanje znanja o razlozima
istodobno povećanje stupnja svijesti
pa će ona povećati i stupanj očajanja
ili i stupanj sumnje o razlozima
radi kojih bi se uvećavalo očajanje
kao pred scenom razbite ploče Saveza

povećanje spoznaja o stanju
lukavošću hini olakšanje

kako bi ona ista arka očajnika
potajno jedrila pored neubilježenih hridi
pa prividno nestaje viđenje stanja
i posljedice udara groma
osta sunovraćanje sebe praha o zemlju sebe
i osobno Ja uči bolan čin odvajanja
od vanjskoga svijeta
i tu Ja ugledah Sebe koje ne očajava
ali neumjevši biti sam sa sobom kao suočenje
s grijehom neoprostivim
užasno Ja bježi u povratak
onome koga podjednako neće«

(Ovisnici o očajanju 37)

Iz istog niza još jedno indikativno priznanje za vjeru i očajanje:

»Tu stvarane su volje Božje u raspoloženjima
ljudskih stvaraoca
kao da volja Božja nije nepromjenjiva volja
a molitvice umiljavanje osobnim nemirima
da bi prosili obilje *oduvijek stalnoga*
neizmjerja Božjega darivanja

tu zadaća kozmogonijska mi nametnula
redovito pohađati privid očajanja
kako bih postao moralni princip življenja

taj moj neizlaz iz kojega se može
ali nije moralno izaći uslišan s nedovoljnom
molitvom mlakih usrdnosti
pa patnju unaprjeđujem sipljenjem molitvenih
zrnaca
uvećavajući vjeru i očajanje zašto ne mogu iskupiti
moju pateću egzistenciju«

(Ovisnici o očajanju 38)

A u nizu Učitelji hodaju u snu 42, piše:

**»Podučavani smo uzmoći doseći viziju sebe kakvi
ne možemo postati
a usto prigušiti doticaje svjetla da bi takvima postali«**

...Stoga s ove strane vidljivoga tjeskobno urlam
o ovoj zatamnjenosti u slavlju prekrčenja
svijesti o sebstvu
i tu je odluka je li svijet uopće toliko stvaran
spreman prihvatiti govor o ničemu
**ili je svijet tek odluka o neviđenome
o nečuvanome**

da je Jedno i Cijelo
i u posjedovanomu djeliću«

(Učitelji hodanja u snu 42)

Živimo u okruženju oseke duhovnosti, u svetom kaosu duhovnosti, reći
će Delmata, pa skrušeno priznaje:

»Kako će se usliha neba dovrh dovršiti
kad su moji zazivi dualitetni
hoću da neću što hoću
da bi postao kap bez korita
proždiranje sebe a ni to ne želim
nepodnošljivo sveprisutan nepostojeć izvan navika
prvida
svepostojec kao osobna nijema drama
bez nijekanja o nužnosti obrata
očajanja

barem patnju trebam osloboditi moga Ja
ali bi oslobađanje dokinulo susret s neupoznatim sebstvom
s neupoznatim Stvoriteljem kojega neprestance
molim da izostane
da bi uzmogao patnju gajiti
a Stvoritelja moliti da je nazočan i izočan

i tako do bolnoga ruba kako bi očajanje umanjivao

nad kojim hoćeš da nećeš što hoćeš«

(Sveti kaos duhovnosti 75)

U sedmom nizu, Posredstvom Osobe Treće, sluti Delmata rasplet drame
pa ispovijeda: »tek posredstvom Trećega između mene i očajanja

*posredovanjem Duha sveprožimajućega
osjetit ću mlin molitvene vječne Riječi
sipit će svoju besmrtnost u tmici nutarnjega
Svijeta*

kao čiste slapove duhovnoga svjetla
kao tople brzace bezbolna sjećanja«
(Posredstvo Osobe Treće 101)

I tako skupo plaćenu mudrost, izmučen do samouništenja, priznaje,
svjedoči, poručuje:

*»jer niotkuda nismo krenuli
da bi u krhkome boravištu svijeta
usavršavali naukovanje bolnoga paćenja
s iznurenim preostalim moćima
da s nadolazećom sviješću je moglo biti drukčije
premda! što drukčije u očajnikovu ponavljanju
osim postajati svjesniji da se hoće i ne može
to što se hoće drukčije sa sobom«*

(Posredstvo Osobe Treće 102)

I kad se zatvore korice ovih eseja životne drame Ovisnici o očajanju, život se nastavlja kao i pitanja, jer, naša drama i ne traje duže nego samo dok smo živi. Poslije ćemo biti u Istini. Do tada Delmata će razmišljati i stvarati ni više ni manje, samo dok živi. Hvala mu na poticajima iskrenog i proživljenog rvanja. Želim mu uvalu »jer i uvala beskraj dotiče«, a Ljubo je izdržao sve fortune u svojoj samozatajnoj uvali življenja.

U GRIJEHU PONIJETA
IZ VRTA
I.

I je li početak sađenja u Edenskome vrtu
početak rasađivanja otkamo je to raslinje presađeno
pa zlo i dobro ne bihu s istoga drveta
ali s iste grane
i otamo ništa nije toliko ostvareno osim gubitaka
Bog pogubio milost u sebi sličnom Sebi

i otada caruje poslanstvo nevidljivih zagonetki
uz tihotan ugriz slogova zmije Edenske
koja ne govori nego zagovara nagovarača
da svi trenuci prestanu biti Sadašnjost 10

ali *što je onda Buduće obećano*
doli lažna zbunjenost o nejasno prepričanoj sadašnjosti
koja se još nije naumila dogoditi

pa se obećava ni pred kime osim umirućima
ni pred tobožnjim vremenom nagluhih subesjednika
tu postah prikupljač otpada sekundi

pričuva sam dahova mrtvaca
s kojima ne mogu ispuniti mjehuriće da nadletim
svoje obećanje
koje se mene prisjeća 20

tako sam neizostavni posrednik između ni čega
i nudim neograničenu nespoznaju kao jamčevinu
koja se neograničeno troši iako je straćena
pa doista ne znam o čem se uopće nagađa
i to neuočeno još trebam umjeti prepričati

da se održi sudište vremenskih kazni
nama osuđenicima na smrt

koje nema

Stostruko bi ponuđeno sa stovarišta Privida
nama zatočenima u plošnoj perspektivi 30
radi još nedomišljene otkupnine
iako se iznos spominje tek kao nemogućnost tečevine
poput crijepa nedovoljnog da natkrije kuću zamišljenu

tu mi se ne dopušta postati ni teorija ni znanje
o vlastitom doživljaju
da utječem na neizrečeno
a neiskazivo
kako bi utrostručavao krivnju svojoj ugroženoj
uvjetovanosti
o jasnijoj nemogućnosti 40
prisutnosti u istinama
kao nadogradnji nedoumicâ

mi uvježbani ženici privida koje tek treba začeti
od nas se već ištu harni duhovni sljedbenici
kao da se to nama već poodavno zbilo

stog se i od mene iščekuje porast krivnje
kako nedovoljno slavim svoj pad kroz
protjecanje nejasnoća

od mene posustala brodolomnika
očajnika u kaosu duhovnoga kaosa 50

a suha

Ali gdje ćeš, dušo moja, kad te i čedne nijemosti napuste
i vijek se prevali u vrijeme u kojem si rugoba
iskat ćeš sjene dobrostivosti koje nisi osjenila
dotle nevidljivi kraci bijede ispovijedaju
krivicu moćnih u tebi
ištu sitniš svojih umnoženih nemarnosti
kao pramenove prohujalih lebićada isukanih
po nedužnima u duhu
pa utužnjena skrušenost pristaje na ispovijed 60
Velikih grijehova
nepoznatih činitelja

i tu sam tek hodočasnik privida u lažnim prostorima

Kažem, uši otvorene više vide od očiju razrogačenih
o Bože, štono sam negoli bezumnik
usto i iskatelj bezumnih darova koji kasne
ne razabirem ni sudioništvo pokajanog Barabe
ni svježu gorčinu što mi prošnja uslišana
pa nisam ni glib vinogradaru koji će u gnoju
blagoslivljati moje očajanje 70
od kojega se otkupljenjem u trsu
više ne može bolovati
ali može umrijeti na vječnost

dotada sam samo svečani odraz u vodi stajaćici

Kako probrati od svega Ono što Jest
djelićak sebe koji je sveisto Sve što Jest
 u Svemu bdi jezgra zakona Prvenca
 i nadjenuto ime Beskraja
 i Onog što nema sveisto je Alfa i Omega
 i Eden i Emaus i Kalvarija i iskustvo smrti Boga 80
 da bi te Isti uskrsnuo

hoće li i moja **preodgajana svijest**
 pristati preimenovati vrijednosti
 svojih umišljenih stvarnosti
 jer bi tobože međuovisne mjere i osobe tobože
 izgubile svoja mjesta i vrijeme
 upećacene žigove tananih vjerodostojnosti

kako početi učiti o Jednome mjestu kojega nema
 o Jednome vremenu koje ne protječe
 i nijemo stajati s Desna s najdubljom mišlju 90
 o Desnoj Spasiteljevoj

izmiče li mi jasnoća spoznaje da već to jesmo
 i Biće i potpuno Znanje
 pa prestati odgađati Uskrsnuće
 i biti ovdje ovoga trenu

Naime, nepoznavši se odlazim u vraćanje
 u nejasni povratak sebi kojega
 ne posjedujem

I smrt je tek blijedo brisanje tijela
dokidanje povjesnoga čovjeka da bi uskrsnuo 100
onaj Vječni
da ne bi mimoišli sreću uzdajući se u svoju nesreću
iako ništa obećanoga nemam izvan osobnoga pamćenja
i sve moje je moje vlastito djelo od Počela

ali prije mene jer sam tomu bio nazočan
i to je stvarnost izvan rubova iste stvarnosti
da bi svekolika kružna patnja
istisla nebesku suzu niz lice ljudi
koja neće kapnuti
jerbo ne može se dogoditi što se nije predvidjelo 110
sjećati
sve činjenice su neopipljivi događaji
nemoćni pokreti u umu u nemuštim odgovorima

pa i neodgovor je izbor življenja u iluziji
i sve je istodobno s mojim bićem kakvog me
Stvoritelj zahtjeo

stoga mogu gledati uokrug ura vidokrug
svevrsnoga što je bilo a nije prošlo
i što će biti a neće otpočinjati

i Sve što Jest je upravo Sada 120
kucanje Onoga koji hoće iz nas
objaviti se u nama

Nepomično a Neuhvatljivo
Nevidljivo a Neprepričljivo
poput ptice koja ne leti

krila joj ipak lepeću duboko
pod zvijezdama uma

Zamjetih da u čahuri civilizacijâ održavamo zvona
u bogatstvu *nereda slave se obljetnice*
podređenih redova 130
zatočenja Tajni
pa **izobličeni prijevizi pronose trijumf nejasnoća**
obrću bića u preobrazbe
u dubinu nerazgovjetnosti

tako predvodnici nedopuštaju protjecanje sadašnjosti
poodavno preprodaše svoja zvonca za umišljaj
o zvonjavi
a po sjenama sunca ne umiju hladom odmjeriti
vrijeme ispaše
zaoupotrijebili Riječ silinom šutnje 140
a šutljivca ispunili strahom nek sam sebe proždire
ponad ponikla **kultnoga mûka**
na nagovor samozvanih odličnika naslućivanja

pa praznina neznanja dočekala
puninu tjeskobe

takva je ovdje škola napućena poklonicima
prizivanja Nepoznatoga na poznato

ovdje je ustoličena *inidirana sljedba*
uzaludna naukovanja

prebrojavanje Onoga Koji se ne može 150
prebrojiti

Ulažući toliki duhovni napor živeći ne živim
a ne umirem jer s naporom razloga živim
slučaj sam nerođen odozgo
pa ni smrti ni uskrsnuća
ni Getsemanskoga krvavog znoja
ni *Oče oprostí im jer ne znaju što čine*
ni *Majko evo ti Sina*
ni *Bože moj zašto si me zapustio*

ovdje sam samo brižnost u tijelu
na očigled poroznome mrvljenju sebe ili svoga praha 160
u prah sebe
kao na ujednačenim pliticama vage
življenja i prelaska
do postignute svjesne ravnoteže
gdje započinje Život Vječni

ali dotada je moje očajanje zaokupljeno krivnjom
da je Sin Božji očajavao umjesto mene
iako moje očajanje ne može otkupiti ni sebe

otuda golemo skrbništvo nad mojim rasutim prahom

ne održavam ni životnost vječnu 170
tek življenje dana prema vječnosti
kao sljedbeništvo svoga tijela
iako umišljam kako sam skrbnik Duha u sebi
pohranjena

stoga i jesam žalostivi skretničar na jednoj postaji
samcat i skrućen u očekivanju nagradnoga vijenca
otuda navika čekanja a ne milosrđe Iščekivanomu
pa i na toj slijepoj postaji poniče privid nebitnoga

Kao da je bît propovjedanja teologija Križa
 koji se ne može podnijeti 180
 koji se ne može ponijeti
pod kojim je sveto pasti
zauvijek izdahnuti
 pa niotkamo glasa *Moje breme je lagano*
 niotkuda *Kako breme iznijeti*
 kao da to Drugi ne učini umjesto mene

preosta nam prihvatiti
 odložiti ono što se ne nosi

ali tko će nastaviti propovijedati praznik suza
 u dolini poklonika patnje 190
 u inicijaciji sljedbenika očajanja

iako Obećanjem oćajanje prestaje
ali tek ako se oćajanje prihvati

zar nije Onaj Drugi u Getsemaniji oćajavao
 što mi ne umijesmo na vrijeme
 a sada prosimo i vrijeme i oćaj

kako bi s vremenom oćaj toliko narastao
prema prošlosti koju nanovo iščekujemo
da ga vrijeme sobom usitni u naviku suza

Ovdje je Bog uolikoj mjerici nijekan 200
da je već moguće da i ne postoji
ali kako zamisliti Nešto što ne postoji
a usto treba i nijekati

nepostojeća negacija tobože sebe poništava
i preostale iskre nisu upamtljive
kao učitelj hodanja u snu po rubovima

a nismo ni budni ni hodači niti svoj san
duhovni opominjači prekoravaju što krećemo sporo
prema rubu

odveć lijeno napredujemo marginama 210
žustrije ne uprćujemo terete svojoj nesreći
sporošću oduzimamo suvišak bez kojega je sveisto
postati slobodniji nadimak je ime očajnijemu
koji ne umije vrata paklena zatrpavati osviještenom
šutnjom

i nastavlja se hajka smrti koje nema za žrtvom
koja očajava što se s njom kasni
a ujedno moli da se hajka produži
i poslije sumraka mogućega spoznanja

Nisam doveden u dolinu Smrti 220
nego u *dolinu Straha od onog što se Smrću naziva*
pa svekoliki dolasci su gubici naših redostivih naukovanja
kako gubitaka više neće biti

da bi i posljednje što želimo postalo prepoznatljivo stanje
u kojemu ne gubimo neizrečenu suglasnost s osobnim
poništenjem
i ono ranjava kao i Lazar koji četvrti dan zaudara
pa kad uskršava kao da je kudilac življenja
objavljiivač koji *nit* u smrti nije sahranio
svoje gubitke 230

eto *nigdje uokrug čak ni pamtilca vječnosti*
i vječnost preinačitelji rascjepkali u epohe
radi lakoće življenja u fusnotama
a zlorabljeni Božji dah rascjepkan u otpuhe
u spuštenu jedra Svijeta
u kaos nepostojeće povijesti

tek ovo neshvaćanje je doista ono moje osobno
neotuđivo djelo mene uzornoga gubitnika što me čini
sličnim Spasitelju

*Ovaj čovjek ni Boga neće jer je ionako Bogu sve moguće 240
pa i patnju čovjekovu dokinuti*

*pa kakav bi to nemilosrdni Bog bio koji hoće oteti
i to posljednje pouzdanje očajnika
obustaviti postojanje sjenke koja može o sebi nagađati
kako ni to doskora neće moći*

*Duh me hoće rascviliti zbog očajanja
jer pristajem na dvojnost da bi iz nje uzmogao molitvom
postati svijestan da jesam osobno – Ja
i spoznanjem da ću ostati samcat bez svoje
nepodnošljive svete dvojbe 250*

*Tako me presađuje Sebstvo-dvojbe u ovo svakidašnje biće
ne želi poteći prapočetnim koritom Duha
ne pristaje vratiti odnos naspram beskraja u sebi
pa suučestvuje u prolaznoj vječnosti*

***ali kako mimoići taj prapočetni rasadnik
Jedinoga prvog čovjeka
ne postati svoje nepodnošljivo Ja s cijenom
osloboditi se sebe
pred očajanjem što je srce moje
plijen nevidljivome drvetu 260***
*pa u bijegu izvan spoznaje
odvodim sebe u bukteće očajanje
što nisam prihvatio onu prvotnu mjeru
izvornoga očajanja
namijenjenu izagnanicima Edenskim*

Tu poniče u očajanju i nesklad očaja
ovo potonje jalovim pravilnicima o ugađanju Bogu
duhovnici dogradili
da bi tobože ponikla moguća zasluga očajniku
ako se oslobodi toga što hoće 270
ako izliječi ono što neće
pred Bogom postaje zaslužnik
što bi ustegnulo brećanje zvona pod kojima izostaje
kao poraženi pokojnik

tako bi se preselio u živuću spoznaju
da sam namrtvo očajan o vječnosti
koju nisam zaslužio ali mi se dariva a ja ne umijem uzeti

tako oćajanje porasta u Otkupljenje

selidbom da bi bio vječan a ne vječno oćajan
ne zaslućujem oćajem beskrajnu vjećnost 280
upornost istodobna vjerovanja
kako može biti što se ne može
kako neće biti ni ta mogućnost
jer nagrada je nemoguća budući dokida patnju
i oćajanik se postiđuje što izostaje u ponudi
i zemni crv mu u utrobi duše nebesnice
nagriza ono vječno Ja nedodirnuto
a uokruženo ognjicom nedovoljne patnje
i svekolika utroba Ja jeći u bolovima izvir oćajanja
ne zbog soli obljutavljele 290
nego od nemoći kog upitati o soli iako
smo svi sveto soljeni

kako se osloboditi oteščala Sebe
osebićiti se u paćenju upravo što se ostalo
sa samim sobom

a Ono u sebi ni to ne želi

I osobno progonstvo posta umnogostručavanje projiciranih

ljubavi

naspram svojih *neostvarenih slaboća*

srce čovječje muči se srcem čovječjim 300

presta biti raskošno duševno nebo

prebivanje podno sjena srdaca bližnjih

gle, i samozvanci mučenici prvo zaobilaze

oganj i ljubav opečenoga

sebe-naravi izvode ocat na počinak za ne biti

tek u sjenama krila ptičurina golgotских

uzdaju se kako ih anđeli krilcima natkriljuju

i tako se ovdje stalno hoće prevariti svoj um

kao da on može prozrijeti misao i nakanu

utkanu u prirodu bića 310

u ljubav rođenjem prepletenu koja nema

međašnice

udjevene u Iskon naravi

stoga i tu jesam suproćenje konačnosti u sebi

u smišljenu izvanjsku konačnost

koju ludo hoću osobnom konačnošću

čak skončati

tako izučen od farizejskih darovatelja

darovati se više negoli se posjedujem

Štićenik sam neshvaćanja Punine 320

potajno umoljavam da i Apsolut je nepotpun
kako bih ga *dopunjavao svojim molitvenicima*
mlakim obećanjima kako ću pristati
postati kakav ne mogu drukčiji postojati

stoga nisam obvikao biti štedljivac svoga smrtnog daha
već *rasipnik onoga što ne posjedujem*
čak i predujam sam onomu što očekujem
slutim da ni to ne znam čega nema
zato jesam bukteći grijeh darežljiva neimalca

poput etike prezaduženoga grijeha 330
utrljan u koljeno molitelja koji se ni takav neće
tako komičnost groteske izjeda moje Nebo
krupnoćom moga sitničava svijeta

i *bijeda se proslavljuje dok poraz se održava*
novim slavljem svoga zanaovijek
tobožnjega nestanka

tako ludo nastavljam klesati pretpotopne stijene
da bih zgotovio Svijet kojega
ne upoznah

Ako strah je tek hinjenje poput lažne putovnice 340
kako izbjeći življenje s nepodnošljivom ležernošću očaja
kako značenje patnje zadržati u dostojanstvu smisla
iskusiti nedostatak smisla ako se patnja umanjuje
ukoliko od Početka nije uprisućena
bez ljestava iskoračenja iz privida
kad uokrug ništa nije podsjetnik uolikoj mjeri
jesam nestvaran
pa jedino imanje je moje neimanje uprisućenih
lažnih uporišta
u nazočnoj nedokazanoj istinitosti 350

usto ophodnja moja stvorena u nedovoljno razložnim
a usto nedovoljno postojećim
likovima
da uzmognem iskazati razumljivost o nerazumljivom

očajnički prizivam i moć riječi
uskršivam ih iz niotkuda da bih zaživjeo
barem u neodrživomu muku nijemih slogova
noću iz Vrtu Edenskoga
u svijet kažnjenika iznijetih

OVISNICI O OČAJANJU
II.

Ovdje sam kako bih dokinuo očajanje 360
kako bih iskoristio vjerni očaj
da bih s njim iskupio patnju

dokinuo bolne navike u rasadnicima duhovnih djelatelja
prekinuo trgovinu sitnišem ophodnji nad mojim
moćima pred vratima tame

izučeni smo nezadovoljnici živjeti sa sobom
zadovoljni donekle pogreškama što se okrivljuju
usto i zahvalni dapače nemoćni

biti toliko zahvalni
pa raste krivnja kojom i druge podučavamo 370
kako živjeti tobože iskupljeni
ali zadovoljni što nezadovoljstvo
ne izostaje

Da nismo zbirčica vremenskoga prostranstva
sveisto bi pribrojavali nevidljivu potpunost

pa nebeske potrebe kao da ovise o mojoj skrbi
ta nemoć me pričavljuje u smišljenu ovisnost o grijehu
i punina grijeha u utrobi ždrijela priteže me u dno
nebesa
u zakutke Gospodareva plavetnila 380
o spočitavanje krhkosti mojih zemnih
mimohoda s božanstvenim

stoga sam neželjeno dijete i u svojoj utrobi
ne izrečen iz iskustva ljubavi nego iz navike mjera
pa ni u sebe se ne umijeh zadužiti
već postah onemogućeno proturječje
dvojben poput privida dok to neizvjesno
ne prestaje
kao grijeh u nestvarnoj čistoći
kao odgajano kajanje za nemoć izricanja čina 390
koji se nije zgriješio

pa kakogod neumijeće spoznanja iskajem
ne učinih što namjeravah ne učiniti
tu me zaboravila natruha naučenih navika
očajanja

da Jest samnom Ono što sumnjam
i ta ne-činjenica još se zahtijeva brinuti
tobož ja-djelić Stvoriteljev mogu se brinuti

biti očajan zbog na tren zagubljene punine
Stvoriteljeve u meni 400

i tu se uhađa posljedica o mriješćenju svježega straha
i božan da će strah zagubljen izostati
i neće oblikovati očaj koji treba uzročiti
novi strah pred krivnjom
kako da je oćanje bilo odveć smišljeno

za tolike neutemeljene razloge straha

Tu počinje težnja za odvikavanjem navika
odvikavati se praznoće
da bi kraljevala punina neupitne prvotnosti
i blagost je moja tek povremeno klonuće 410
 pred tom nesmiljenom silinom
 eto, tu ostajem samcat sa sjenom podno nogu
 spotičem se u hrvanju sa sobom koje nazvah klečanjem

na tlu jagodicama napipavam spoznaju jedinstva
 svih rascjepkanosti
 prestanak žeđanja u Jednomu

u susretištu neba i rahle zemlje
iako nevidljivo protiv spoznaje se umnožilo
i ono što me prividno održava
dušu mi ište dok svjesno oruđe Duha vapije 420
 u meni

pa sam ojađenik odveć kušana osvještена mjerica
pred nekušačima uzorak očajanja

Htio bih proumiti ali um mi raspršen
doseći nadići a što / pa u što
um razlomljena svjelost u krhotinama nesabranosti
bogatstvo unutrašnjih smetnji / a čega
izložen štetama koje ne sagledam ali sebe poimljem
pa ne osta mi promišljanje o propitkivanju
o posljedicama
srce presta postojati kao put 430
duhovnoga središta svijeta
kao prebivalište božanske prirode
razabirem patnju kao bolećivost
iz koje ne umijem *ni zemaljski ni božanski*

tako porastam u bol u siromaštvu
u neutaživu žeđ neutješivoga očajanja
uz nevrjeme da se takvo očajanje barem
vremenom utaži

ne propitkujem ni o uzročnosti ***gdje se zagubila***
cjelokupna stvarnost 440
ukupno ishodište svega postojećega
i čovjek je jedini ponavljam nijemi ispraćaj
istinoljubivoga zapitkivača

gdje su naši krikovi užasnuća u vjetru
gdje skriti sveti prostori
s točkom razrješenja
da će prestati razlamanje u svemirskoj rađaonici
izdisaja i udisaja i mnogostrukih
centrifuga

ali jasnoće odgovara pomanjkuju 450
osim nade kako će ih iskati i
strepnje da se pronađu

Nemilice izručujem sebe preostalome sugovorniku Sebstvu
izlazim iz ovoga stvarnog pa bespovratno hrlim
u ono obećano ljudsko
u osobnu etiku umiranja

braćo, eto što postah otada
plamteće groblje mornara na otoku kojega
zaobilaze svjetionici
obzorje u duhu koje je prespavalo zorenje 460
glineni ćup izokrenutih iskustava na vatri vlastitih
kostiju

i koja se iskustva još od mene iščekuju
dok u meni rijeke spajaju aure tjeskobnih iščekivanja

samo padavičari ustaju

*ostali svijet hoda nikamo
posjeda od niotkud*

Ostajem u predvorju mučilišta kao stalni pacijent
pred nepostojećim lječilištima
neutvrđena dijagnoza s mlakom terapijom 470
pa slijedi liječenje terapije
tâ, ja sam u svemu skrbnik svoje mûke
uzgajati je i prosljeđivati
još i o tom proricati
i nikome je obećavati kako skrb ne bi jenjavala u meni

s njom moram postati organsko sjedinjenje
s nemoći koje nema
a kao s jedinom iscjeliteljskom mogućnošću
pa i Božjom milošću hoću održavati tu razinu
paćeništva 480

eto, i On je dokaz da Bog nije izostao
na mojoj izgrebanj koži duše
posljednjem smrtnom podvigu radostivoga
paćenja

uokrug čujem pljesak onih saživjelih tajanstvenih
uzroka poraza
čak im i obljetnice slave

tako u Evinomu čovjeku ponikla teologija patnje
zanosnicima ispraznosti
naučiteljima poraza 490
kajanje što poraz dublje ne doima
kako bi zasluga očajanja bila
bolnija i nevinija

*Tu prigrlih život stalnog očajanja
čak zamamljen slabostima u kojima proističe radosna bolnost
u zamračenome srcu
pa prenošenje takve patnje trebalo bi takova patnika
iskupiti iz te patnje*

*dapače, svoju patnju zalijevati kao drvo Izlaska
iz ista pačeništva* 500

*tako se stoljetna vatra pothranjuje vatrom stoljetnog
očajanja u suživljenju s neurednim tminama*

*a um smeće da to bi samo održavanje boli
zbog otkupljenja koje je Razapeti
do posljednje škode isplatio*

*otkuda još potreba za mojim prenemaganjem
u tisućama ispraznosti*

*Priučeni smo čuvati najsigurniji oslonac u trajanju patnje
i moljenje da ne umine
da je nanovo pripominjemo kao stalnost 510
da se ne zgotovi rasprava o dugovima
kako bi se podnosio sa sobom u parbi
s onim nepodnošljivo ogoljelim Ja
koje se želi osloboditi uveseljavanja paćenjem
stoga ne prispjeh posve samcat u sebi
rasprćen ne rascjepkan
rascvjetan ne raseljen
rasedlan izvan te očajničke nakane
naslućene duhovne udruge
koja ne želi uzmoći proždrjeti osobno Ja 520
jer bi ga rasedlani očaj otopio u nepovratnu
predodžbu*

*pa tobože Bog ne dokida očaj
Bogu ništa nije očajno
Ocu ništa nije svečano
inače ne bi bio Bog s egzistencijom izvan
privida*

stoga, ako i **okrjepom nespoznanja slabim u pitanju**
o bitnom
nije slabio moj očaj i brkao sjenu s opipljivim 530
već Bog usliša zapomaganje moje o nejasnomu
zahtjevu u jasnoj molitvi

Zar ono Jedno se rascijepilo u Dva-Jedno

koja se ogledavaju zaboravivši pobratimstvo Ishodišta

gdje bihu prividnost Oboje

i tu očajnik prvenac očajanjem brani prvotno Ja

ne sluteći kako brani pukotinu

jer ne umije se vratiti ishodišnomu prvijencu

ne umije dio ishodišnjog-Ja privesti

s ovu stranu stvarnoga

540

pa navire očaj što se ne može

pa oćajanje što se jedino tako može

Tako se nauk strepnje izučio u svijesti

poput tiha obrtništva

strepjeti / strepim / strepljah /

strepio radi oslobođenja od zatoćenja

strepjela što umjesto bojazni carevala

svetost ravnodušnosti

što *Onaj Drugi križ moj ponese uz Kalvariju oćaja*

dok je moj tihi strah kao stražarčić jećao

550

beskrajnim dvoranama neba

pa uz toliko oćaja poniće i tako mala vjera

da oćajnik ne može iskupiti ni malahni oćaj

Dakle, tu očajavam i zbog malahne vjere
radi straha da ne poraste i prekrije očaj
i tu su svevrzne zemne stvari poradi kojih
očajnik ustrajava u krčidbi skritoga
u očajanju da zbog Vječnosti
ne izgubi zemno oćajanje
zbog mlakog oćajanja 560
ne izgubi radost vječnosti
i poniće velebno htijenje vratiti se u prvotno Ishodište
ali bez svojega Ja
stoga jer je upravo to nemoguće
i to posta dodatni razlog razložnomu oćajanju

tako se Ja upošljava samim sobom kojeg je zagubilo
uspavankom uspavljuje svoje pitanje
bućnom uspavankom kao kaznom što se već nije
snivalo o odgovoru
pa se ne može ni sanjati što se treba 570
dogoditi
pa svjesno Ja zaluduje neosviještenog Mene
i strahovanje pati da osviješteno ne poraste
i osvoji prostor za Sebe / Ja / sugovornika
kojega bi razuvjeravao kako je bezrazložno
bojati se sebe

na ovom putu pomutnje tko je sluga tko gospodar

Čim sebe spoznah kao oprisućeno očajanje
spoznah i Ono tješiteljsko vjekovno odvajkada
pa se u duši prokrči putić
i bi protjerana silina gliba

580

tu Tješitelj postaje ustava rađaonici očaja
uspori doplavljenje groznice neslobode
što me drži nespoznata da sam određen kao Duh
da se rodih za novu svetu prazninu
gdje se vječnost ne zavrjeđuje patnjom
ni prosvjetljenje očajanjem

ali kako uzeti Ono što već nosim
ili odložiti ono ništa što sam prigrabio od privida
pa nosim grčevito taj gubitak
koji se više ni izgubiti ne može

590

ovdje Ja postaje sugovornikom šutljiva Tješitelja
toliko bolno suočavanje ne podnosi se sveto
Ono hoće biti posve samcato Ja
a moja navika bi očajavala što ni to ne može
a očajnički jedino to mora

***Kako steći znanje o razlozima
izvanjskih utjecaja na ovaj gorući grm
nutarnje patnje***

kako postati povremen u sebi povrh povreda

je li stjecanje znanja o razlozima 600
istodobno povećanje stupnja svijesti
pa će ona povećati i stupanj očajanja
ili i stupanj sumnje o razlozima
radi kojih bi se uvećavalo očajanje
kao pred scenom razbite ploče Saveza

povećanje spoznaja o stanju
lukavošću hini olakšanje

kako bi ona ista arka očajnika
potajno jedrila pored neubilježenih hridi
pa prividno nestaje viđenje stanja 610
i posljedice udara groma
osta sunovraćenje sebe praha o zemlju sebe
i osobno Ja uči bolan čin odvajanja
od vanjskoga svijeta
i tu Ja ugledah Sebe koje ne očajava
ali neumjevši biti sam sa sobom kao suočenje
s grijehom neoprostivim
užasnuto Ja bježi u povratak
onome koga podjednako neće

Tu stvarane su volje Božje u raspoloženjima 620
ljudskih stvaraoca

kao da volja Božja nije nepromjenjiva volja
a molitvice umiljavanje osobnim nemirima
da bi prosili obilje *oduvijek stalnoga*
neizmjerja Božjega darivanja

tu zadaća kozmogonijska mi nametnula
redovito pohađati privid očajanja
kako bih postao moralni princip življenja

taj moj neizlaz iz kojega se može
ali nije moralno izaći uslišan s nedovoljnom 630
molitvom mlakih usrdnosti

pa patnju unaprjeđujem sipljenjem molitvenih
zrnaca
uvećavajući vjeru i očajanje zašto ne mogu iskupiti
moju pateću egzistenciju

UČITELJI HODANJA U SNU
III.

*Što ne otesmo, a imasmo na umu, i to treba vratiti
jerbo stalno je prisutno strahovanje od dobra svršetka
omogućujem biti neslobodan za Dobro
sapinjač svoje nemoći u neprestanoj sućuti
nad onim što se razumije a ne shvaća 640
i sebeznalost posta još upitnija*

*ta kako prevladati očaj mimo prevladavanja
smrti*

*i sve je naoku a skriveno oku uma
bez uzroka tumačimo posljedice
pa poruga i slava se dotiču
raznovrsnim imenovanjima nesporazuma
rogovi i kopita u dnu iste vreće
plamen i žuč u zamci navike usta
nahranjene prešućevinom budućih propasti 650*

*tako se stiče nasljedstvo naslade patnje
na trpezi revnih grešnika radi navike kajanja*

*otuda ova napetost u spoznaji da smo djeca Božja
al nam pomanjkuje naivnost koja bi popratila spoznanje
i nevino krilo vječnosti kojim bi uzmahivali
nad pogrebnim svojim licem
stoga i strepnja istječe iz strepnje*

*da se nastavi očajnički prosvjed protiv umiranja
ali ne i protiv oćavanja*

Podučavani smo uzmoći doseći viziju sebe kakvi 660
ne možemo postati
a usto prigušiti doticaje svjetla da bi takvima postali

kako pridobiti sebe da bi postao Ono što već Jesam
kojim umijećima sebe nagovoriti, prihvatiti
za čim žudim a to već posjedujem u savršenoj mjeri
čini mi neznanje o tolikome posjedovanju

tu me i ćutilnost podjarmljuje u sveti lavež
za svakom stopom moga prosuta tijela
i stopa neutisnuta objavljuje
oteščalost patećega mimohoda nejasna 670
izgovora
pa ni sjena mi nije taj iščekivani hod Ishoda
ni to neuporišno neimanje

stoga s ove strane vidljivoga tjeskobno urlam
o ovoj zatamnjenosti u slavlju prekrčenja
svijesti o sebstvu
i tu je odluka je li svijet uopće toliko stvaran
spreman prihvatiti govor o niočemu
ili je svijet tek odluka o neviđenome
o nečuvenome

da je Jedno i Cijelo 680
i u posjedovanomu djeliću

Tu mi bolnost preosta kao bolna kulisa
uzgojeno uvjerenje da će grijeh patnju nedovoljno njegovati
gdje u sebi iskati krivca za toliku dugovječnu obmanu
za pogubljenje mentalne životne niške
a sveca drugog ne ištem jer Jesam u Ocu
iako moja sumnja u Njega ne čini me u Njemu
tu privid me gura u nevidljivo natjecanje
s nečujnim vjetrovima na nevidljivim vjetrenjačama
eto, tu se krila podrezuju letovima ptica k jugu 690

sveisto hoću opstati među svetima koje ne upoznah
bīti u blizini a gdje sa sumnjama na priljubljenim
ustima
koje svetost ne sustižu
stoga lanci i okovi i sužnji i sveci i slijepci
riječju dragocjene šutnje svjedoče
da ne umiju ni daha izreći istinita
pa su lanac i zjena u istom oku ovješeni

i tu je Ono za čim moljenje ustremļujem
nadmetanju pribavljam što više bolnoga mene 700
pripojiti sebi
potrošiti se jalovom nedoumicom
kao da oteščali život tek postaje životom
kao da život se uvećava patnjom življenja
da bi i prošlost postajala bremenitija patnjom
da Nebo ne nalazi opravdanje što paćenik nije
nagrađen
a nije ukoračio u odlaganje apsurdnih bisaga
nijedan koračaj nije ukoračio prema neponuđenoj
sreći 710

Kazna je u meni uprisućena iako je nitko ne izriče
ali nijema nevidljiva usta izgovaraju zahtjev o osudi
jer nisam bio dovoljno radišan u ispunjenju nepoznatih
zahtjeva o ispunjenju mogućih nesreća
sječiva nad glavom zasjecaju gorko istrajavanje
usilnik odlučan do izricanja i dovršenja
i moje ispunjenje bdije bogomoljnim iščekivanjem
uslihe

da se tolika milost kazne ne dokine

samo odgodi

720

da postanem još podatniji

koliko je samnom očajno

kako je miloća uprav što se dozvoljava

živjeti toliko očajanje

jer moja tvrdokornost čak može podnositi
i taj užas

Novčićem u ždrijelo umrloga ne čusmo zborenje o davatelju
duhovnoga
tu prestaje životarenje čitkoga pisma paćenja
nejasan rukopis umirućim usnama 730
 što je bio korijen tvog uma
 što je bilo ishodište tvog uma
bat koračaja odnebuha odzvanja
tako *umirućemu pristižu brzaci spasonosna očajanja*
 poput poricatelja proricanja
 nabuja užasnuće odasvuda
 rominja pohranjivana patnja
 mudraci očajanja o mudrace se spotiču
 u šutljivčevu primjeru govorenja
 u samrtnom hropcu nestaju *inicirana paćenja* 740

Duša se Duhu vraća

na zemlji i dalje pastiri pasu pastire

Stoga ovdje žalitelji propovijedaju
zamamljivu abecedu odustajanja
tobože **stvaraju duh snažnih odricatelja od sretnije sudbine**
koja im jamči svete gubitke
pa prihvaćaju mamljivost tugovanjem što Bog
otišao na Križ da bi ga tek ovješena ugledali
kao svoj Plod zasađenih rasketih grana
i po zemlji hoćemo o tom bezumno kukurijekati 750
o tami i sigurnosti nesvitanja
o teologiji mogućega rasvanuća
u koji trebaš vjerovati da nije posve tako jer je
neshvatljivo
i istodobno vjerovati da s tobom drukčije ne može biti
što treba biti shvatljivo
pa i živi i mrtvi i vjerni i nevjerni
ovdje doučeni oćajanjem
ćak postaju sretni slučaj naukovanja

Usto nam i porasta grijeh što nedovoljno vjerujemo 760
kako nije slučaj slučajan
što s nevjericom slučaj nasljeđujemo
pa narasta i oćaj što nevjericu ne mogu zdušno mimoići
narasta i grijeh što zdušno vjerujem da se može
mimoići
što ne vjerujem u što nedovoljno sumnjam

kad bih i ostvario taj logićan kaos
uvećao bi se u oćajanju i grijeh da ja toliko uvećani grješnik
još hoću sjediti s Desne ne kozmićkoga
već zemnoga nalogodavca duhovnoga 770

mojim zemnim mlakim oćajanjima

Nismo ni spavači jer se ne umijemo rasaniti
ni sanjači jer ne sjećamo se snova
ni šetači po maglenim plohama
ni proroci jer ne umijemo prorokovati
ni o zaboravljenim događajima
iako proroštvima slavimo obljetnice zaborava

stoga smo tek marljivi preodgajivači Istina
kako upozoravati svoje najveće Dobro
da će stići zlo ako ne proviri iz Istine 780
tako se pukotine gnjezde
u nove patnje o zabludama
koje se predviđale
ne prorokovale
stoga se nisu mogle upamtiti

i tu se račva put rascarenja od *odličja zabluda*
rascjepkan sam u sebi višim krhkim jedinstvom
ni zapad mi nije jugozapad ni junaštvo junačenje
izjednačuju me ponoć i ponoćnica
glāši ljudski su samo poštivanje ugošćena vremena 790
na krilu Riječi mora se izletjeti iz doline bubnjeva

ali uzletjeli Slogovi vaze očistiti glase od opačina
iz tumačenja smisla izići
uzdići se u svetu poruku iz pojavnoga svijeta
vinuti se do pohranjene mudrosti upokojenih

I nesreća omudruje nesretnika
i sreća omudruje nesretnika
kad na bližnjemu prepoznaje svoju odloženu sreću

stoga je istodobno huk slapa /
i šum zaglušujući / i utiha upokojenih 800

Tu počinje ono bilo vlastitoga Ja izvan očajanja
ona duhovna nedodirljivost
prilaz onoga Trećeg onoga Duha sveprožimajućega
cjelov terre incognite
opečaćenje na čelu iniciranoga

da Jesi oduvijek Ono što Jesi oduvijek

i tu se počinje ublažavati moja očajna predstava
o vlastitom Ja gdje je moj očaj
postao razumska mjera
tobož povoljnije iščekivanje Spasa 810
a Očekivanoga niotkuda
osim ponavljanja praskozorja tjeskobnosti *da je*
Onaj skriveni u krilu Trećega
tek ako prebrišem grijeh
što uopće o tome razlažem i
grijeh što o tome ne bih razlagao

mada ni tu ne ustrajavam biti prvi do križa Patnikova
samo od učitelja jesam priučeni bodritelj istrajavanja
to što Sin Božnji čini
umjesto moje svete smušene nakane 820

Tu prestajem biti *krug nemoći samodokinuća*
poruka sam po Duhu

neumnožavanje osobne patnje čiji sam dio kuštrava stada
zagledan u koplje nesmiljeno
prije negoli se uravnoteži u boku Jedinoga
od kojega htjedoh baštiniti i suotkupljenje
iz ove tvrde očajanja
iz zavičajne doline prognanika Edenskih

mi očajnici preinačeni naukovanjem nemuštih
učitelja hodanja u snu 830

Vršitelji dužnosti nad mojom voljom

*okrivljuju sebe kako nisam bio dovoljno uspješan
gubitelj*

tako kerberi straha mene odgajali
do rubnih iskustava iznad zubiju tobožnjega razuma
koji će me naknadno shvatiti

kako je i moje očajanje nedovoljno a bijaše preobilno
tako da već jedem od stabla spoznaje

tako da sam već jeden od stabla spoznaje

i sve je kobno što se biblijski odigralo 840

a usto zabranjeno mimoići

a usto zabranjeno spoznati

a usto grijeh je ne spoznati

pa zabrane proslavile tobožnju slabost

moje suzdržljivosti

tako ostah izvan Vrta a usto u grijehu ponijeta iz

Vrta

u zabranama mi unaprijed odmjerena kazna

za inventivnost ugriza voća iako bi se djeca narodila

i ubrao bi se osobni odabir 850

stoga sam i prah i prognanik i Vrt Edenski

i Ljubav izgubljena izvorišta

i sin izgubljeni kojega brat neće

i kap na nosnici umirućega

para još nekondenzirana

u strah prisutnih

u vlagu vječnosti

PREODGAJIVAČI ISTINA
IV.

Zbila se preinaka praznovjerja kod sumnjivaca
naime, nas vjernih sumnjivaca
kao da Svijet je tu zbog njive Judine 860
ne radi Križa Učiteljeva
ne zbog Uskrsnuća obećana
za koje je i Juda platio cijenu o drvu
za koje je i Kruh platio cijenu o Drvetu

na tlu niknuše prebrojeni srebrnjaci
čim je prvi htio postati sudac Drugomu
da bi Drugi postao Spasitelj onomu prvomu
tako Drvo otkupljuje sve drevne ćupove
popadale na ledini lončarevoj

na grani se još njiše omča omašćena potiljka 870
preuranjenoga pokajnika
i sljedbe njegove koja neće ni omču
ni granu Drveta
ni pokajanje koje bi je odveć skrušilo
da bi i drvo prestalo biti ogrjev

*Tjerani smo ostvarivati sebe u najudaljenijem iskustvu
ali koje se ne može upamtiti
osim da se zbilo na način koliko se dozvoljava zapamtiti
povratak s očajanjem*

kako sebe učiniti stvarnim s nestvarnim iskustvima⁸⁸⁰
spoznati se s bremenom neprevodljivim
u povijest svoga bića

kako postajati dio Onoga koji Jest
a prisiljen saći u povijest svoga bića
i iznijeti samo nemušto iskustvo

*il će povijest postati upitnost
koliko je uopće to i bila
koliko uopće smije postati buduća*

tek ovo Jest građa je koja preosta u kreaciji
izvan napora stvaranja svoje ⁸⁹⁰
nedolazeće prošlosti

***stoga Ti Bog Jesi Ono što Jest
mi Jesmo u Onomu Njegovom Jest***

*preosta se liječiti od iščekivanja prošloga
od prepričavanja budućega*

Ovdje Jesam božanski hip sveukupnosti
Ovdje titram u vječnosti

Jao meni ranoraniocu spoznaje o poroznosti spoznanja
poput meštra samcatoga u radionici umijeća
nagovaram satove 900
da zvone u noćima velika podneva
navita apstraktnim zenitima

*i iščekivanje sjenâ se proglašava svetom žrtvom
kao jamstvo općoj patnji nudi se svoje stečeno očajanje
a usto da izostane i utjeha
pa je dogođenu propast izvjesnije tek iščekivati*

*ovdje bi utjeha bila gnjevni rušilac
zdanja paćenja
ovako je pred dušom novi zid davnine
nemoć iz mnoštva natrag u jedinstvo 910
tamo me očekuje iznevjereno prisustvo Sebstva
budna me očekuje moj neposjećeni Bog u Sebstvu*

ali izbavljenje bi bilo odricanje od patnje
od koje je i Bog umro
i što mi preostalo u suotkupljenju sebe
kad prethodno u meni nije useljena
punina Božja
kao da duhovno pamtim po lepetu krilacâ
i nemoćan sam još i učiteljima preinačen steći narod
u kojemu bih bio sveti gubilac 920

*Sakupljač sam očajničkih priloga za svrhu
koja dovoljno ne postoji
a nagađa sebe u našoj jadikovci
i šuteći gutamo lijekove za bolesti koje ne bolujemo
zbog zdravlja kojega ne posjedujemo*

*stoga se cilj odgađa premda se nije upoznao
pa se odgode smirenja pamte kao korijeni
spasonosne nauke*

*iz mnogovrsnih usta sīpe lomače riječi Objave
bujice rijeka ne dopuštaju vrtnju mlinskih 930
kamenova*

*samo poplave i gladovanja naučiše narode
oslušivati nauk iz grobova
prepisivati vapaje podušenih pritoka
iz prsiju ohlađenih nemoćnika
molitelja kiša*

Odvikoh se gledati vidljivo
moram izvan Večernjice proliti vjedro mjesečine
ponad mjerica brojki u zvjezdanomu metežu

uskladiti ovaj privid kako tu tobože jesam
bez naputaka učitelja gdje me može biti 940
stoga sam samo užurbanost mimoilaženja viđenoga
i mlako vjerovanje da je viđeno
doista moje stanje

tako postah užljebina koplja o boku Pravednika
i čavao iščupani i hrđam u zgrušanoj
krvi Spasiteljevoj

Čovjek prvi od gline pa Drugi od Neba
da kroz Adamovo zaraslo rebro
Duh Očev udahne praroditeljicu izlaska iz Vrta
to ujedno bi i početak izlaska iz sveta poretka 950
u kaos bezličja

otada ćup zapreme duhovne posta čuvar prostora izvan
parcele prognanstava
i tmasti oblaci udru münjinom
vrčevi tresnu *i otada počinje*
teći vrijeme
kroz bevrijeme čovjekovih sunčanih ura
u hladu zemnih bogomolja

Iz dubine moje spilje zaboravljeni starac
ječi nečujni testament plača 960
ako se veliki Tao izgubi
ljudi slijede samilost
i osjećaj dužnosti
prema svojim bližnjima

tako ječi prah s ove strane jeke
tako se preobličuje dovik u prijevod nerazumljivih iluzija
i očajanje porasta u plimi duševnoj
izostaje pitalac pod čijom se prisilom očajava
otamo se tajnoviti izvori takmiče
nad suzom čovječjom 970

tko ima duhovnu zaslugu nad mriješćenjem spasonosna
zanimanja
izazivanja i uvećavanja očaja
obećanja kako će očaj uminuti
i porastanje grijeha što to već nisam
sa sobom postigao

Tko uopće poimlje srž i hrani se u korijenu bitnoga
čija riječ mliječi iz srčike svete lože
da očajnik spozna svoje jalovo protjecanje u općome
da sebe prihvati u Onomu Neobjašnjivom 980
što mi duševnost jedino može prigrliti
a nerazumjeti
pa to nerazumijevanje sebe prepričava kao Objavu

i to potiče očaj kako ni takva milost ne uspijeva
sljedbu ohrabriti

samo vrijeme pronosi svoj neporecivi simbol prolaznosti
u ovomu smušenom navijaču satova
stvoru Božjemu darovana bezvremenu

Kao da je življenje doista izvan ljudske egzistencije

i to Izvan tek čovjek treba osvojiti 990

to golemo neosvješteno

a golemo neizrecivo, usto i neopisivo

pa brbljavac neosviješteni napućuje

prosvjetljena šutljivca

u bljesak vječna smisla

kako odnekamo, a ovdje, u istoj utrobi boraviti

poput jedra visoko u očekivanju nebeska zapuha

naslutiti pokretanje arke iznutra

snagom zatvorenih usta

odebljala sluha za privid bljeskova 1000

ta, jedrenjače smo u ruci Nevidljivoga

a ne dopuštamo Drugomu odlučiti kada ploviti

stoga ne umijemo spoznati to što ne možemo

pa se s utvarama pohranjujemo

u posustale kretnje čovjekove i ure sunčane

dok, vrijeme je isteklo jer teklo je oduvijek

a ne protjecalo

a ni teklo nije

iako je mlinske duhovne žrnjeve

nasušno obrćalo 1010

U čije sam ruke sebe predao dobrovoljno se opirući
u čiju začavljenu arku očajanja
u usrdno moljenje da potop ne sustane
kako bi molitva nastavila da potop sustane
da moljenje se radi nedostojnosti ne usliša
pa očajanje bude sigurnije u utrobi arke
uokruženo izdašnim zalihama dobrohotne patnje

u utrobi arke neće sustajati zapljuskivanjem
moljenje da - ne
moljenje ne - da 1020

ječit će pod palubom nedostižno Idealu
podno brjegova potopnih voda
koje zacijelo poodavno uminuše

Bože dobri, kud je izlaz iz ovoga nepoštivanja
odlaganja Izlaska u obećano Kraljevstvo
a ono je već među nama zavrijeđeno Njime

pa očajnik ne može postati ni svoja mjera tuđe namjere
jer se ne prepoznaje izvan labirinta očajanja
pa nije ni snaga ni volja
tek disonanca u kojoj se hoće da neće 1030
a ne zna da neće

pa ne želi izići uzastopce ni ostajati uzastopce
tek pronositi nejasnoću o svome stalnom stanju

osjećati mučni napor da se hoće drukčije
okončati svoje razdoblje

u kojemu ne bi zagubio
nacrt labirinta izvorišta
sveta nespokoja

Događa li se uopće to što se misli da se događa
ili o tom odlučuje samosvijest 1040
a i nju čini volumen svijesti
koja je zapremnina osobnoga Ja
i to Ja je li neovisno javstvuje
ili je tek oruđe Duha

osta moja užasnuta zapitanost
Bože jer si savršen
toliko sam malahan
ničim te ne mogu činiti sretnijim ni nesretnijim

tako iz oseke mojeg užasnutog vapaja
oba osjećanja uvećavaju osjećanje obaju grijeha 1050

da sam sebi neprihvaćen kao pošiljalac gnjeva i moljenja
jer ne dosižem Božje tugovanje
jer ne dosižem Božje radovanje

preostaje li tek prestati postojati kao svoja narav
postati neispisana pločica za pisaljku mogućega dolaska Istine
smjernijega pohađanja škole Ljubavi
učiti kako napustiti svijet iz zrcala zavjeta
postati skrušeno neznanje da svete potrebe

iznad scene disanja očekuju rasplet drame

Prati me osjećanje da je u tom očajanju 1060
dio od obećane vječnosti
i hoće se taj djelić Života sačuvati
kao posljednji razumni podvig ususret Obećanju
da bi isti sačuvao i djelić Otkupljenja
od trajne vječne povrede
što ne udovoljavam tolikom očajanju
da ni povreda
u njoj ne može izreći svoje podrijetlo
u nevidljivoj rani a usto nezasloj
tek ušćuvanoj da pred vječnošću jamči 1070
o stanju povrede koje se ne prisjeća

Ovdje su pojedinačne presude konačne
jer se izostavljaju
pogubljenjem zajednička cilja

Koga tu još treba očekivati
zapliće se ozbiljnost u očajanju
kao stalni gost kao stalni gospodar
kao dijalektika koja o sebi ne naslućuje
poput hipoteze koja ne može zaživjeti
kao djelotvornost koja ne umije nastaviti hipotezu 1080

*stoga je slika o svijetu tek stanje moga uma
pa i moje očajanje o slici
stanje je mog iskupljenja što mi um
nije stvorio bolju sliku
zašto sam takav Svijet sustvorio
na štetu već stvorenoga
a kojega ne umijem ugledati
izvan preinačenih navika moga uma*

Bože, čovjek sam koji se njiše o niti
nad svojim tjemenom 1090

a u glavi mi sva nebesa

*Odlučih ne svoditi Nepoznato na poznato
ne svrstavati ono što ne pripada vrsti
ne prebrojavati što je Bezbrojno
neprozračno ne tumačiti kao onostrano a Vidljivo*

trajni lik Stvoritelj u meni je stvorenomu
na sliku neprebrisivu
***tek preinake nada mnom čine blijedenje
i Vječnoga Lika
i svete Slike***

I tu su neznabošci i tankoćutni mudrac
i ***pridižu znanost neznalaštva***
i ***propovijedaju nazočnu samilost smrti***
i čuju u sluhu trublje jedinih preživjelih svjedoka
nad tamnicama zatočenih vodâ
čiji virovi izokreću Riječi Božje

i ono što ne umijemo *razabrati da hoćemo*
kao da je i to *razgrabljeno*
preosta novo žaljenje što *kasnimo*
na ono što *ne umijemo izreći*

1110

i tu porasta očajanje o tajnovitu izvorištu nespokoja
nesklad, štoviše, nazivasmo i ozračjem
Glasa Vječnosti
da se ne zatru tjeskobonosci
koji se probudiše u vremenu kazaljki

SVETI KAOS DUHOVNOSTI
V.

*Kako pretrpjeti sudbu koja će te mimoići
kako dokinuti ovu velebnu pripremu o onomu
što te neće zgoditi*

kako spoznati Ono što Jest
a ne svoju besmrtnost osvijetljenu tmicom svijeta 1120
dapače, biti *razgovorljiv s kime nisam*
oslanjati posljednju Svjetlost na nevidljiva
zagovarača

zbog Izlaska iz zakutaka bez kojih Svjetlo
ne bih žudnjom razabirao
Ono što Jest ne bi trebalo oslonac izvan sebe
ali sam u naukovanju o izjednačenosti trvenja
i sa tamom hoću uskrisiti u Ono što doista Jest

preuzeti krivdu i svoj strah da krivnja nije dovoljna

odveć malahna za ono što ne umijem sažeti
strahovanje 1130
što me skriva u bučnim ustima
jer golemi bukteći strah ište od mene
veliku krivnju nepremostivu strahovanjem
toliku da sam biljka pužaćica
ni suncokret nisam što hodi za suncem

svečano umiranje jesam
u titanskoj prirodi

***Čime sam uokružen doli bezakonjem
porugom da otpim vrijeme svojega Spasenja***

doći će tek ako marljivošću ne kasnim k svršetku 1140

niti slušam niti prorokujem
nagađam da znam da to nije
ni molim nit se kajem pred smrću kao afirmacijom života
samo propovijedam kako će nas kob skučiti

*tako oholo sajmište razmeće se patnjom
u očima prodavača*

***koji ništa ne prodaše osim strahovanja
da će i smrti ponestati***

a zadovoljstvo kupaca raste radi dobra trgovanja
i nijedne usne ne viču *Nek se veličaju utezi Božji* 1150
nijedna duša ne uzbjegne *Gospod je vaga moja*

Tako čovjek posta sebi i nebo i zemlja bez neba
i Gospod i Križ i Razbojnik kleti
i Raskajani i žito i kukolj
i ulog nebeski i pronevjera glinena
navjestitelj patnje u skupštinama smišljenima

*kao da je grješnik tu da spasi Boga
iz dlanova zločinačkih
kao da moje smilovanje prema sebi
jest i ono milosrđe kojim zaštićujem* 1160
*Boga Oca
kojega bi ovaj grješnik usto
i posinio*

pa bi još Sin uskrisnuo kao prethodnik osrećenja
kao paž koji tek treba najaviti mene grješna
odličnika

I tu je sve sučelice tijelu a biće me ište posjedovati
onkraj patnje i njezinih uzroka
tako se oblikuju praznine nepitanja
jezgroviti svjedoci kako dokaz ponovno
izostaje 1170
pa smo još s ove strane očajanja
dapače i njegova jamčevina da ono neće posustati

*pa što je sveukupnost nego pojavnost strahova
što li je sveukupna pojavnost doli neodgonetnuta praznina
tu duhu izmiče veličanstvenost razumijevanja
Jedinstva mnogovrsnosti*

*pa biće zahtjeva prekoračenje vrhunca vremena
pomoću prekoračenja vrhunca očajanja*

kao da hoćeš da se smrt zauzima
za tvoju sreću 1180

*Uzgojiše li ovaj kaos naslijeđene navike
tko odlučuje tko će biti klas tko žetelac
tko me zameće ljubavlju prema mome gubitku*

*u poglavlja raspoređene tuge
u snopove mene otkosa povezane
od ljulja još zelenog izdvojene*

*pred licem Suca istövareni dišemo
pred dobrotivom mlinicom ne pomrijesmo srdžbom
ta, prepuni smo očajanja kao svete nade
da smo pred mljevu potpuno ne/svoji 1190
s bujanjem Ja biti poslije posluha žrvnjeva*

postah potpun u svemu čega više nemam

Eto, obveznik sam slobode i potrošač obveze da se
obvezništvo ne ostvari

poput pjeva krletke umjesto pjevice
kroz metalne uskličnike tek sam vapaj kantilene za
krletkom nebesnicom

otada je Svijet šuteće poniranje svetih nakana
i glad ljudi koji odveć dugo očekuju
izgladnjivanje zbog odgovorâ 1200
postadoše nezasitni siromasi u duhu
potom obnovljivači reda siromaha kako bi se
duhom izvukli iz siromaštva duhom

eto, moja osiromašena sol nebeskim nadahnućem
kriči:

najuzvišenije vrline su bezimena imena ugledanih
odgovora

koja znamo zazivati

koja ne umijemo dozvati

Čupač sam drača uokolo prvobitnih uzroka 1210
nesložan u sebi a vjerovjesnik izvana
u vjetrini malocijena svijeta
pa sam kolaž prisega nesličnosti sebi
zdvojnost zajedništva
suložnik utamničenoj duhovnosti
ushićenje obziđano neiskanjem
bdijem opetovanjem nenalaženja
okrjepe jednovjerne
na razvalinama Puta Istine

Kako će se usliha neba dovrh dovršiti 1220
kad su moji zazivi dualitetni

hoću da neću što hoću

da bi postao kap bez korita

proždiranje sebe a ni to ne želim

nepodnošljivo sveprisutan nepostojeć izvan navika

privida

svepostojeć kao osobna nijema drama

bez nijekanja o nužnosti obrata

očajanja

barem patnju trebam osloboditi moga Ja 1230

ali bi oslobađanje dokinulo susret s neupoznatim sebstvom

s neupoznatim Stvoriteljem kojega neprestance

molim da izostane

da bi uzmogao patnju gajiti

a Stvoritelja moliti da je nazočan i izočan

i tako do bolnoga ruba kako bi očajanje umanjivao

nad kojim hoćeš da nećeš što hoćeš

Preneražen stanjem ovisnosti o vlastitim odlukama
iako mi manjka sudbina
pomakao sam svoj meridijan prema izvanjskim 1240
neupoznatim moćima
kako bih ih udobrovoljavao molitvicama
da mi dopuste biti ono što sam već bio
pa njihovu gluhoću o meni tumačim svojom
neprivrženom poniznošću
njihovo sporo skrbljenje o mojim nesrećama
kao moju tvrdokornu šaku
u kojoj držim stisnutoga sebe
još i posrameljen što nedovoljno
odugovlače 1250
ta gdje bi me takva nesavršena nosili

hoću da je vrh moga smisla u meni
ali **netko je moćnim naukovanjem moj smisao**
presadio u nepoznate prostore izvan mene
pa umoljavam te posjednike udobrovoljiti
te nevidljive duhovne moćnike
iščašena naukovanja
da posreduju nad duhovnom
imovinom
koja me čini 1260
da nisam kad je
nemam
pa je ne mogu ni izmoliti
kad sam bez nje molitelj
bez identiteta
prazni brbljavac
micatelj usnica

Je li itko svjestan u kontinuitetu
ili tek u trenutačnim scenama
pa bi kontinuitet očajanja slijedio ujedno 1270
i kontinuitet krivnje
što se ne može sa sobom osim odustajanja sa sobom
pa kroz tu pukotinu prodire tračak
da se može tolika patnja dokinuti
ali prekidom poniče grijeh
pa grijeh postaje pojam koji traje

pitam je li grijeh pojam
ili se čovjek začeo u takvu pojmu
i jesam li prešao međicu dopuštenih pitanja
naprimjer, odvajamo se od mrtvih s molitvama
živih 1280

eto, braćo, *sebe kao ideju božansku ne umijem iznijeti*
jer ni *sa sobom nisam Jedno*
a kamoli Otac i Ja smo Jedno
pa tešćam u šljunku nezbite egzistencije
sjēna bezbrojnim nastavcima
primjer vjernicima kao paradoks
ušteđevina moga neimanja da bi duhovnjaci
razgovor nastavili nijemošću
kao upiranje prstom u bezimena
utopljenika 1290

tako mi je u ovoj neupotrjebljenoj štedionici svještenja
gdje se mukotrpno gaji moja
nužna suprotnost

Braćo, gdje najdublja priroda čovjekova istječe
ni nadolazeća praznoća nije oslobođena svojstava
punine praznosti
pa uprljana praznost predstavlja duboku prirodu
čovjekovu
uprav kao izostaje mjera svjetla
tu umu izmiče spoznanje svetosti praznoće 1300
nemoć uvjetovane istine o pojavnosti ičega
dapače, nemoć promišljanja i s ove strane
spontanoga kaosa
kao i s druge strane nepovratna dobitka

i poniču glasi ***Prevladati očajanje je nadići se Smrti***

kao da obećano boravi izvan kruga postojanja
a mi smo površine nezadana kruga
put izgrađen za stope koje tek treba poroditi
vjetar jedrima kojima tek strane svijeta treba stvoriti
i nestvarne brodare neznanih smjerova 1310
u naslućenim maternicama tek začinjati

zato kraljuje trijumf bezduhovnosti
ophodi žižak duhovnog utrnuća
griješ moj posta suprotnost svim vrlinama
pa mi hitnja prema rascarenju od odličja navika
i vičem *Dokuda možete s čulnim opažanjem*
kamo se vratiti kad opažanje umine
a ne umije prepričati *otkuda*
očajanje je pristiglo

Postah oganj gorući i plam bukteći 1320
ovlašten boraviti u postajama peći užarene
na mljevi kostiju mojih
da bih postajao nužniji razlog
što sebe ne umijem razabrati u posljedici
maglovitih zahtjevača
nemoćan doviknuti lozinku Cjeline
ni prizvati tajnovite snage preostalih moćiju
višeputno preimenovanoga nutarnjeg duhovnog ognjišta
stoga se branim da *ničeg nema što Bog nije*
i u meni nije mjera koja bi djeličke razumjela 1330
usitnjena Cjelina usitnjuje i um čovječji
zato se ovdje slijedi razum očiju
ne pamćenje ušiju

tek pamćenjem paćenja moj narod gleda što su oči čule
i sveti malj udara po usnama za tvrdnje već u grlu
posumnjane

OBLJETNIČARI NEIZLASKA
VI.

Čim sam spoznao Očeve ovoga mnoštva
djeca koja nisu ništa imala
kao da su sve to izgubila
 barem ih je očinstvo obvezivalo na priznavanje
 sinovstva

otada se i kletvom obećava neko dobro
pa se tu i Oca jamcem priziva
i kunemo se krivokletno na stvari nepostojeće
i rojevi riječi postahu hajdučija na pirovanju slogova
ucijenjenih pojmova kao nezaštićenih svjedoka

kao da su nas trebali stjesniti sukobi i poremećaji osjećanja
pa niti smo rješavali niti spoznavali
 tobože to nisu naše istine
 tek prividi ponuđeni od nas nama
 kao vježbališta prekomjerno ukroćena duha 1350

prekomjerno nedozvane svjesnosti

*stoga nepreporođeni čovjek niti zna otkamo je došao
ni kamo žuri
tek s krunom mučeništva
korača prema litici*

***Jesam li okrivljenik kod onih koji ni sebe ne umiju izvesti
do novih svježih zabluda***

prepad ste na moju duhovnu kuću prizemnicu
s podrumom bez drva jer ne razlikujem sebe od sječe
niti postojim poput zime preživjele u kostima 1360
*sveisto se zahtijeva biti i prije uskrsnuća kojega se tek
obećava
i biti sunce vječnoga života kojim se tek nagađa
da postanem i ogorčenik kako bi činjenice očajanja
minule ali
očajanje bi sveisto preživjelo
pa kao da i njega nema dovoljno
kasnim da oči duha utopim u svete karizme
jer zasluge su mi nedovoljne u paćenju
i taj nepotrošivi očaj nisam dovoljno priskrbio 1370*

a zahtjev odnekamo ječi da nisam dovoljno prisutan
u svome neimanju
al ako nisam tu gdje sam ostatak
gdje sam to neznajući boravio
jer eto dušom i tijelom nisam posve u patnji
čak ne zavrjeđujem njezino trajanje nad sobom
iako dovoljno ne želim Raj
koliko umanjenje kazne
kako stići na čistac vječnoga života
s kaznom ublaženoga paćenja 1380
na istodobnu kaznu i dar vječnoga
življenja zahvalna očajnika

Još iščekujem zrelinu bistre riječi Izlaska
ali navališe bujice glagola nezlomislenih
tek na dah izgovorenih
ali i tu porasta vodostaj očajanja glagola kao bolesti
babilonskih govorenja
kao da je sve neobuhvaćeno zdravljem spoznaja
da te bolesti nije ni bilo

i tu se otplavljuje živa duhovna dinamika 1390
da i sumnje pripovjedačeve Riječi dovedemo do pobjede
pa i tu je tračak moje sumnje da sam sumnju ustoličio
i to je novi vratak svježeg očajanja

duhovnicima urlam *U koju parcelu sebstva uroniti sebstvo*
kako bi se udomio u razini duhovne naravi
dok ovdje tinjam na međici nutarnjega i vanjskoga
svjetiljka jesam i za posljednje lude djevice
dogorijevam li uzaludno u Ja stijenj

ne uokruživši se duhovnim uljem
svekoliko moje je ono nutarnje a vidljivo 1400
a neovisno i porozno dodiru utihe
pred mlakim samovlasnim nadzirateljima moga
duhovog dogorijevanja

Pitaju li se duhovni rančeri zašto nitko ne želi natrag
u hladovinu stabala znanja i debla spoznanja
već se žele smucati u dolini vlažnih kostiju

*slabih prisjećanja što se tamo uopće htjelo
znati i spoznati*

pa i *tmuša neznanja o progonu prerasla nas je u stid*
zašto smo uopće progon zavrijedili 1410
pa, eto, *ni njega nismo posve bili dostojni*
ni toj kozmičkoj nesreći nismo posve dorasli
nismo posve zahvalni

Nudi li itko svjetlo kako obujmiti svetost

ili žrtvovan biti kako bi postao tobož nadmoćan
da bih sebe pridodao kao zalog neutješnom iznosu
kao svoj sitniš kojega moje biće očekuje
u tome nejasnom nadmoćnom življenju

*istodobno sam namjesnik neravnopravan
nepostojećemu Sebi* 1420

*siromašni prinos neosvještenosti u etici umiranja
i nitko ne zna tko me zahtijeva kao žrtvu
a ne kao cilj*

kao pobožno dokinuće jer sam odveć nepobožan
stoga nevidljivi glas ište ***potonuti u premoćnijoj naredbi
nepoznatoga cilja***

i tu se treba istaknuti moja prekomjerna snaga da tu kob
ne prevladam

već snaga da je podnesem
spokojno biti satrt 1430

razmjenjen u privide pobjede lovora
*da poneseni blagoslov podnesem i prokletstvo
što ne uočavam blagoslov*

pa nedostojan ni prvoga ni drugoga imućstva
ne umoljavam žurnost nedovršavanja
ogoljenja moga torza

*već naučen dovikujem kako hoću iskupiti
nejasnu pragrešku praroditelja*

a netko u meni čuje kako vičem da smrt
Stvoriteljeva nije bila nužna 1440

i tako sigurno mimoilazim i zemaljsku mogućnost
povećanja smetenosti jer nisam dovoljno supatio
iako mi je i ta nejasnoća bila iskupljiva
a neizrečeno dugovanje otkupljivo

jeka vraća dahom
*Smrt Stvoriteljeva je zorni put kojim pravednik
uskršava
zanimjih*

Gdje je stvarno ta stvarnost
ukoliko su uokolo samo prividi stvarnosti 1450
zar je ukupnost privida oplošje te očekivane stvarnoće
i ona korjenita srčika iz koje pojmovi izlijeću

ili vjerovati kako se postoji sagledavajući
poput nehaja grješničkih a biti izvan slučaja o sebi
vjerovati u boravljenje u sebi
u uboštvu i trpnji slaveći nejasni kaos
zagušen zvonima svezanima o nadnice
blijeda viđenja

i tu se skraćuju dnevni shvaćanja što to želim
stvoriti još jedan svijet onakav kakav jest 1460
ali prividi stvarnosti gledaju u nestvorenome
i moje kraljevstvo privida

i mi nevidljivi paževi jedini smo vjernici
u hramovima izbljedjelih riječi
gdje zvona o svakoj uri obijaju uru polnoćnicu
pa ***pod mrklinom svoda očajavam što i svijet***
moram iscijeliti

tako pogoršavam svoj odnos i s onim
što ne upoznah

Štetim i sebi i bližnjemu 1470
živini i zvjeri ljutici i Uskrsnulomu
jerbo u psosti namjeravam umećati Riječ
pa nisam ni zgroženik ni duša podložnička
i svi se Gospodaru u oči rugaju
blatom se nabacuju u oči svete

za dobrotu koju nam je i s čavala udobrostvijo
dok betežni i hromi trče sa sulicama
prema rebu Kristovu
kljasti, gluhi i nijemi u čudu prozboriše
u govor vukova razdiratelja 1480
da suprot neba smrad psosti hita
ponuđeno oproštenje sipi kroz pješčanu uru
dovikuje prokletstvo sjemena zlodušne sljedbe

a nepomični Sabaot s apostolima u Tamoru
zamire suzom nad zavičajem hule
da kamenuje usta kugom i raspe rebra potresom
da iz grla hulnika poteknu uginule ikre
iz ždrijela ptice posljednjega leta
proste ko plet anđela
a čovjek bogohulni briše usta krvava 1490
bogato čašćen dvoren zaodjeven svilom
sin evanđeoskoga Oca a obitelji u raskolu
sabire cijeli svijet u tijesni tjelesni
običaj svoga nespoznata vijeka

Krjepost se ponizi i čista golubica s korablje
ne nalazi stvarnu zemlju
iz mulja ne izmile brda
tek perje sleti na umilni dlan Stvoritelj
koji će ipak stvoriti Zemlju a dvoumiti se nad stvorom
ljudskim 1500

valjda u korablju domiješali magiju u pomastima
nek bubnjići bruje nek zjene šire
i gle, kopno kao dlan izronilo
ko krila grličina
natkriliše Svijet molitvom

Svijet zaslužen Čovjekom poniklim iz pretpotopnoga
kaosa sumnji

*tako se izrodismo i iz takva stanja
kojega nismo upamtili
i stvaramo stanje koje ne znamo kako stvoriti* 1510

ali naučiše nas stidjeti ga se

Bezbošci se groze što toliko proučavam to čega nema
pa iako im Ga nema u neizmjerljivoj mjeri
to im čini proučavanje bezmjernijim
utvrditi Čega nije kako i o plodu Čega Jest

prestaje tu sljedbeništvo pred uzastopnim zapitkivačima
sebi izriču svakodnevni posljednji sud kaosa
duša blaguje usužnjene razblude i raskošja
zlorječja i kuđenja
upućeni na sito poluistina 1520
al tuđe su to mrežice i mjerice
pa ne dospjevaju na svoju mljevu hostije

tako bukti post preždrtih i lica mrkih licemjera
i svetkovinu pōsta ubrajaju u izvantjelesno iskustvo
da oživi na sjećanju o jedinoj budućoj stvarnosti
koja se ne smije dočekati oštrog pamćenja
pa se nastavlja iluzija proždiranja svoga duševnog
gubljenja
da ne možeš biti izvan Onoga koji Jest
ni ono što nije ni u Onome koji Jest 1530

i nespokoj porasta što se u nama kreće taj Koji Jest
i mjeri privida od kojih smo sazdali svijet koji nije
kuneći se na svijet da hoćemo takav svijet
mijenjati

**izvan Jedinstva kojem pripada
iako zaživjesmo u otisku njegovane
obmane nestvarnih projekcija**

Svijetu sam horizont bunara
prisutnost Onoga što Jest jest mogućnost
novoga vodostaja šumova virova kojih nema 1540

*izgubiti s Onim što Jest jest gubiti
i sebe kojega ne upoznah*

otuda bezvremeno veselje žara bezvjernih
koji propustiše uzjahati strijelu Duha

POSREDSTVO OSOBE TREĆE
VII.

Stvoritelju, zašto si me dodirnuo krilcem spoznanja
da postah moć vjetra još ne začetoga
dostojanstvo daha u nosnici umirućega
mahalica muha nad grobom nemušta duhovnjaka
koji me ne poduči da su pokojnici prividi nasmješeni
perca u šeširu žene preudane 1550

stoga urlam *Gdje je moja duhovna moć u prirodi mojoj*
jedinome naučenom pribježištu
iako me i tamo očekuje užasnutost *koliko i tamo nisam*
ni onakav kakav se ne umijem dosjetiti

potom oslobođen uvjetno na beskrajnu uvjetnu slobodu
i u njoj sam dostojanstvenik u pričuvi očajanja
i tek u nerođenim nadahnućima pohranjujem
stvarnu budnost ne stvarnost
bolno naučen u sebi njihati svoj budući vječni san
koji skapava od nesanice 1560

Ako strah je hinjenje poput lažne putovnice
kako izbjeći življenje s ležernošću očaja
kako predznake paćenja zadržati u smislu
kako iskusiti tren ako smisao se umanjuje
ukoliko od početka nije uprisućen njegov početak
i čime iskoračiti iz Privida mûke
kad uokrug ništa nije podsjetnik
u kolikoj mjeri sam nestvaran
pa ***jedino imanje je moje neimanje uprisućenih***
lažnih uporišta 1570
u nazočnoj nedokazanoj istinitosti

stoga je moja ophodnja u nerazložnim nepostojećim
likovima
da bih izrekao razumljivost o nerazumljivome

evo, prizivljem i moć riječi
uskršavam ih iz ničega da bih zaživjeo
barem u neodrživomu muku nijemih
slogova

Ako jesam život jedino od Istoga jesam

zašto postah neograničena bol s radostivom tjeskobom 1580
okrenut stvaranju neograničenoga buduć u meni već Jest
pa tvoriti ograničenja ne jamči tkaonicu očajanja
čak ni od niti vrlina
tako ne umijem o dubini svog očajanja ni prorokovati
već sam u detaljima rasut kao u koracima svetoga
spoticanja
i padovi moji tek su sricanje bolne početnice koljena
na koja su već trebala i krila porasti

tako mi je u svijesti čekanje vršidbe zrna koja će
padati s neba 1590
kako bih bio svjestan zablude što prohodi a ni to neću
i postajem istovjetan s nejasnim ciljevima kojima bih
život predao
sveisto ih grčevito držim iako ne razabirem

tu se razgolićuje moje posljednje neimanje
u njemu mi bila sačuvana nada da i njega nemam
pa bih započeo ponovno kao nepostojeća namjera
nevidljivomu cilju
koji jamči nastavak nesigurnosti
jesam li uopće krenuo 1600
jesam li makar i pogrešno stigao

ali od mene se očekuje biti rasedlani konj
zaglavni kamen ***kao Riječ koja znači samo Sebe***
pa ni sedla ni kopita ni junaka
osim zapisa umora o putu na kojega se nije krenulo
osim očajanja kojega ne umijem pokazati
pokazivačima besputice
tek ostvarujem u krivnji san o Edenskomu vrtu

Budućnost zacijelo posjeduje i onu budućnost koju se
ne obećava 1610
ali otkuda sjećanja koja su doista obećana ili

tu uzmanjkuje potpunije spoznanje što se uopće obećalo
a da bi se bolnije sjećali mimoidenih gubitaka

eto, gledam sebe unedogled ispred sebe
ne dovoljno svetog
tolika (ne)svetost zavrjeđuje očajanje
koje ne umijem toliko iznjedriti
u sebi grješnomu
pa sam odveć malahnu grješnost čak mučno
zavrijedio 1620

eto, tako nas duše nepreporođene pretvaraju našim
snom u njezinu nemoć

pa mrtvi slave svoju živu svetkovinu
što pođoše koračaj dalje od živih
stopu dalje od smrtonosne moći tame
obučene u tamu svjetla

Ne dospjeh razumjeti izvor spoznanja
kao da promišljanje odvodi od Istine
privodi podrijetlu neznanja
sadržana u korijenu znanja koje se ne zna 1630
jer je supročena u Istini čija se objava
orosila suzama očajanika tražilaca

Bože, dozvoli mi postati barem produhovljeno neznanje
u dahovima vjernih očajnika pohranjenima
u voštanicama

u čovjeku zaslužnjenu pred Sobom nevidljivim
zidom čekanja

u vremenu kao navici zamjećivanja
da ono doista ne prohodi

Nikada nije protjecalo vrijeme koje u svakom otkucaju 1640
nije bilo Ono što Jest

ali **prije protjecanja sveisto bijaše Ono što Jest**
pa sve nevidljivo čeka u vremenu kojega nema
i ti si prije vremena bio
u Onomu koji Jest prije tebe a ti s njime

tako jesam i lijevo i desno i Suma i Supstanca
neznanje pitanja i znanje odgovora na pitanje
koje se nikada neće začeti
i život sam vječni koji se dovršava
i svrha vjekova zagubljena u potrebama 1650
pravdanja dana
i dobrost u praobliku kruha i vina
i u svemu sam što Jest pa i u onom a što nisam
i trudno postajem Ono što oduvijek Jesam
raskošje subratimstva darovana
Svemogućemu
istodobno i cjelovitomu Sebi
ne uskraćen Sebi subratu
u protjecanju vremena koje me
mimoilazi 1660

Bol u stopalima seže iz ubadanja srčike zemlje
tu vrijeme moje čeka svoje ukopište
nisam ni kamen zaglavni ni klin šatorski
no novčić bakreni o pojasu učenika
moja je kob nepotrošivost zaslužjenosti
tako bdijem u krletki dopjevavajući s pticama
iziđite iz zatvorena Neba
ono Treće onaj Duh u srcu ojađenoga Sebstva
upinje se ne zagubiti taj nadzor da ne izgubi
svoga Boga 1670
da ne poremeti suglasje sa samim sobom
da ne poveća grijeh poradi osjećanja krivice
zbog nesuglasja
tako Duh taj Treći hoće mene rasedlavati od tereta
kojih ne nosim
da u Vječnosti kojoj još nije vrijeme
tu u transcendentálnome postojanju
uzmognem ne posjedovati ni sebe ni vrijeme
već življenje u paradoksalnoj egzistenciji

tek posredstvom Trećega između mene i
očajanja 1680
posredovanjem Duha sveprožimajućega
osjetit ću mlin molitvene vječne Riječi
sipit će svoju besmrtnost u tmici nutarnjega
Svijeta

kao čiste slapove duhovnoga svjetla
kao tople brzace bezbolna sjećanja

Ne može mojim ljetinama suharaka zamrijeti nevidljiva
duhovna glavica
štedljivac sam navika u iščekivanju Učitelja
dotle sam izgnanik pred Edenskim rasadnikom 1690
između konačnosti koje se ne sjećam i beskonačnosti
koju ne razumijem
razlozi očaja zacijelo u meni traju podučeni
izvan činjenica koje dodiruju činjenice
stoga su u meni nečije tuđe posljedice
što pasu tuđe prizivane vjetrove

u meni je tek utemeljena egzistencija
koliko sam konačan
u svijesti koliko sam osvješten
dakle, koliko sam beskonačan konačnošću 1700
osvještenoga

pa koliko očajanjem pridonosim o Neizlasku
iz ovih nauka
spoznajom nemoći potkrjepljujem
još i grijehom zašto o tom ne spoznah ranije
jer i paćenje bi ranije započelo
i spoznaja neizlaska iz suprotnosti

ranije bih tražio izlaz koji jamči
koliko ga nema

Tu poniče posljednji tračak Izbavljenja preko
Trećega 1710
nevidljivo premošćenje ne bi li
obećani Duh Branitelj osigurao
Povratak
jer niotkuda nismo krenuli
da bi u krhkome boravištu svijeta
usavršavali naukovanje bolnoga paćenja
s iznurenim preostalim moćima
da s nadolazećom sviješću je moglo biti drukčije
premda! što drukčije u očajnikovu ponavljanju
osim postajati svjesniji da se hoće i ne može 1720
to što se hoće drukčije sa sobom

osim **povjeriti Duhu Ljubavi posredništvo u
otjecanju svog očajanja**
u nepostojećim razlozima
u posljedicama koje ne postoje

Vježbam šutnju da progovori šutnjom
da umom čujete što vam srcem dovikujem
da ne kažete

Ti si usamljeni otok
s jedinim stablom 1730
jedinom škrinjom ukopnom

ni to stablo ne zacijepah da umre od ruke koja ga je
posadila
kako Bog umre od ruku koje je stvorio

eto, u meni više nema što umrijeti
osta samo milost Božja
s kojom ne mogu ni ukopnikom postati

eto, darovah sve što imam
Ono preostalo mi nastavili
otimati 1740

Prestadoh gledati tajnu koju ne gledate u zrcalu
kao zagonetci
kojoj *stoljećima rasuto zrcalo*
posta odgonetka puku sricana

Bože, je li uz ove dušobrižnike pozaspale
ovo jest ono Obećano vrijeme poslije smrti
ili prolazna smrt prije vremena koje se zavrjeđuje
Obećanjem

ili je ovo kaos duhovnosti kojim tek trebamo
otkupiti Vrijeme 1750
koje će nagovijestiti Spasitelja
da otkupi izbezumljeno stado
prije negoli od straha i krivdâ
prorokovanih naukovanja
na putu vječnosti
ne pomre

paćenje preko mogućnosti
nagrađeno je neosjećanjem
boli
dapače, tupošću koja prerasta 1760
patnju
i održava se u zavrijeđenomu
očajanju

Spoznaja mi najveća
 da sam dio svega i sve dio mene
pa veća
 da nad ničim vlasti zadobio nisam
pa veća
 da ni nad sobom vlasti neimadem
i još, najvelebnija 1770
 da to sve znam i ne znam što to ne znam

I sadašnje življenje su prizori prošlosti
i cjelokupna povijest čovjekova
 je zgužvani herbarij ljekovita bilja
 jedine terapije okrenutima za plugom

I ono što ne ugledah
 što ne upoznah
 i to je nečitljivi podsjetnik na travčicu iz prošlosti

 o kojoj se ni ne zna da li je uopće bila zasađena
 ali se tumači o njenomu Korjenu 1780

Ne daj mi Bože nijekati bilo što što može postojati izvan mene
kako moliti koga ako nije nastanjen u nama
zagazio bih u krivokletstvo stopâ privida
ionako u nepostojeće tragove umećem svoje stope
stoga posjedujem se u nestajanju
u daru nepotpuna iskustva
kako bih gubio u spoznaji o pripadnosti
od Čega sam Jesam a neupoznat sobom kakav Jesam
da bih izbjegao nesporazum od kojega sam satkan
i neprestance se ponavljam u zamci tobože bježeći 1790
pa sebi jesam nepodnošljiva razlika
samcat u blagovaonici nesrodne duše sa sobom
bliskošću u nevidljivu protoku a čega
a sveisto ne želim da protječe
i sve posta sredstvo ispunjenja nemoći
održanje jednosložnog očajanja
radi uvećavanja krivnje
upravo kao da se mene iščekuje oduvijek
da bih iskupio svoje nade koje još ne upoznah

ali s kojim svjetlom prići življenju svome 1800
kad su sve potrebe svijeta ispunjene jer su nepoznate
u drugima kao da čući moje nesvjesno Ja
stoga se pretražujemo i u neispunjenim zahtjevima
tuđih privida
živimo bez iskustva starije braće kao upaljeni badnjak
bez porođenja Spasa
kao antidrvo da i ono jest onoliko koliko se dopustilo
spoznati da smije postići svoje Jest
podno stabla jabuke zbog jedne
obećane spoznaje 1810

KAZALO

Proslov - Dr. Ivan Grubišić	5
U grijehu ponijeta iz Vrta I.	11
Ovisnici o očajanju II.	29
Učitelji hodaanja u snu III.	45
Preodgajivači Istina IV.	57
Sveti kaos duhovnosti V.	73
Obljetničari neizlaska VI.	87
Posredstvo Osobe Treće VII.	99